บทนำ

แปดปีกับโปรแกรม “หมอหมู” เกษตรศาสตร์

นับเป็นเวลานานถึง 8 ปีแล้วที่โปรแกรม “หมอหมู” เกษตรศาสตร์ ได้ปรากฏตัวรับใช้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในบ้านเรามาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลานี้คงไม่มีใครปฏิเสธว่า “หมอหมู” มีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาผู้เลี้ยงในบ้านเรา ให้เลี้ยงสุกรได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และใช้หลักวิชาการในการเลี้ยงมากขึ้น นอกจากผู้เลี้ยงจะได้ประโยชน์ทางตรงจากการใช้ “หมอหมู” ช่วยในการเฝ้าระวังและวิเคราะห์การผลิตแล้ว นักวิชาการทั้งภาครัฐฯ และเอกชนยังใช้ข้อมูลจาก “หมอหมู” ในเชิงวิจัย ก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการผลิตสุกรใหม่ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้เลี้ยงในทางอ้อมอีกด้วย

การพัฒนาเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว จากระบบปฏิบัติการดอส (DOS) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา เปลี่ยนมาเป็นระบบปฏิบัติการแบบวินโดวส์ในปัจจุบัน ระบบปฏิบัติการดอสมีข้อด้อยหลายประการ กล่าวคือ แสดงผลได้ในลักษณะของตัวอักษร (Text mode) เป็นหลัก มีความสามารถค่อนข้างน้อยเมื่อต้องการแสดงผลในลักษณะของภาพและกราฟ (Graphic mode) โปรแกรมที่พัฒนาภายใต้ดอสจึงจำเป็นต้องเน้นการใช้คำสั่งและแสดงผลในลักษณะของรายงานที่เป็นตัวอักษร ส่งผลให้ผู้ใช้จำเป็นต้องจดจำคำสั่งที่ใช้ เป็นข้อจำกัดประการแรก ประการที่สอง ดอสเป็นระบบปฏิบัติการที่สนับสนุนการทำงานของผู้ใช้เพียงผู้เดียว (Single user environment) ข้อมูลและโปรแกรมจะใช้ได้โดยผู้ใช้เพียงผู้เดียวในช่วงเวลาหนึ่งๆ ทำให้โปรแกรมที่พัฒนาภายใต้ดอสมีข้อจำกัดในการสนับสนุนงาน

ขององค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีพนักงานทำงานในหลายแผนกแยกจากกัน แต่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลร่วมกัน และด้วยเหตุที่ “หมอหมู” เวอร์ชั่นแรกๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้ดอสเช่นกัน ทำให้ “หมอหมู” มีข้อจำกัดอย่างยิ่งในการแสดงผลเป็นภาพหรือกราฟ ไม่สามารถสนับสนุนงานในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับฟาร์มสุกร เช่น งานซื้อ ขาย และควบคุมสต๊อคปัจจัยการผลิตเนื่องจากเป็นระบบที่ใช้ได้สำหรับผู้ใช้เพียงผู้เดียว

การพัฒนา “หมอหมู” ขึ้นมาใหม่ภายใต้วินโดวส์เปิดโอกาสให้ “หมอหมู” ได้มีความสามารถเพิ่มขึ้นในการควบคุมงานการผลิตในฟาร์มสุกรได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ใช้งานได้ง่ายขึ้น และแสดงผลในรูปแบบของกราฟได้ “หมอหมู” วินโดวส์สามารถบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับงานซื้อ ขาย เบิก จ่าย ในฟาร์มสุกรได้ทั้งระบบ ควบคุมสต๊อคสุกรและปัจจัยการผลิต ควบคุมประสิทธิภาพและต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ “หมอหมู” วินโดวส์ยังสามารถทำงานได้เป็นอย่างดีในระบบเครือข่ายเฉพาะที่ (Local Area Network, LAN) ข้อมูลจากหลายแผนกสามารถมาร่วมกันได้บนคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Host computer) เพียงเครื่องเดียว เปิดโอกาสให้เจ้าของกิจการ และที่ปรึกษาฟาร์มมองเห็นภาพการผลิตและวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อ “หมอหมู” รับภาระในงานบันทึกข้อมูลมากยิ่งขึ้น ความซับซ้อนของระบบก็มีเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว และเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกระดับของความซับซ้อนที่ตนเองคิดว่าสามารถจะจัดการได้ ดังนั้น จึงได้มีการจัดโปรแกรม “หมอหมู” เป็นชุด (Pack) ตามความซับซ้อนจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. ***“หมอหมู” เกษตรศาสตร์ วินโดวส์ 2000 เวอร์ชั่น 4.0***
   ชุดโปรแกรมนี้เรียกว่า ชุดธุรกิจสุกร (Enterprise pack) ซึ่งเป็นชุดที่มีความซับซ้อนที่สุด ทำงานได้บนระบบ LAN โดยที่สามารถควบคุมผู้ใช้ได้ด้วยตนเอง หมายถึงสามารถกำหนดหน้าที่ของผู้ใช้ได้ว่า ผู้ใช้คนใดจะสามารถใช้ฟังก์ชั่นอะไรของโปรแกรมได้บ้าง ควบคุมการออกรายงานโดยใช้คำผ่านในระดับรายงาน ผู้ใช้จะออกรายงานได้ก็ต่อเมื่อทราบคำผ่านของรายงานนั้นๆ ควบคุมสต๊อคสุกรและปัจจัยการผลิต บันทึกระเบียนโรงเรือนและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการคิดค่าเสื่อม บันทึกการใช้จ่ายเงินใน

หมวดต่างๆ เช่น เงินเดือน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น ชุดธุรกิจสุกรนี้จึงสามารถออกรายงานต้นทุนการผลิตได้ สามารถรายงานการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตเปรียบเทียบระหว่างยูนิตการผลิตได้ สามารถออกรายงานสต๊อคปัจจัยการผลิต เพื่อสนับสนุนการตรวจยอดและยันยอดของปัจจัยการผลิตได้ และสามารถออกรายงานกระแสเงินสดพร้อมทั้งทำนายกระแสเงินสดล่วงหน้าได้ประมาณ 6-10 เดือน ขึ้นอยู่กับความละเอียดของข้อมูลที่บันทึกเป็นต้น ดังนั้นจึงแนะนำว่าฟาร์มที่มีบันทึก ซื้อ ขาย เบิก จ่าย ชัดเจน มีการตรวจนับยอดสุกร ยอดของปัจจัยการผลิตเป็นประจำ และมีผู้จัดการระบบ (System manager) ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และงานการบัญชีเป็นอย่างดีเท่านั้นที่จะสามารถใช้โปรแกรมชุดธุรกิจสุกรอย่างได้ผล หากฟาร์มขาดคุณสมบัติของสิ่งที่กล่าวมาแล้ว การใช้โปรแกรมชุดธุรกิจสุกรจะสร้างปัญหาให้กับฟาร์มมากกว่าช่วยฟาร์มในการแก้ปัญหา

2. ***"หมอหมู" เกษตรศาสตร์ วินโดวส์ 2000 เวอร์ชั่น 3.0***

ชุดโปรแกรมนี้เรียกว่าชุด ฟาร์มสุกร (Farm pack) ชุดโปรแกรมนี้จะมีความสามารถเท่าเทียมกับโปรแกรมพิกแชมป์ เวอร์ชั่น 4.0 สามารถลงบันทึกเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตในระดับยูนิต หรือโรงเรือนได้ แต่จะไม่ควบคุมสต๊อคปัจจัยการผลิต ทำงานบนระบบ LAN ได้โดยไม่ควบคุมผู้ใช้ ซึ่งหมายถึงผู้ใช้ทุกคนที่ทราบคำผ่านของโปรแกรมเพียงคำผ่านเดียวก็จะสามารถเข้าใช้ระบบได้ในทุกส่วน ชุดโปรแกรมนี้สามารถออกรายงานค่าใช้จ่ายที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น รายงานส่วนเหลื่อมหลังหักค่าอาหาร (Margin over feed cost) หรือรายงานจำนวนสุกรขุนขาย/แม่/ปี (Pigs market/Sow/Year) ผู้ที่ใช้งานโปรแกรม "หมอหมู" เวอร์ชั่น 2.0 หรือโปรแกรมพิกแชมป์ 4.0 จะสามารถใช้ "หมอหมู" ชุดฟาร์มสุกรนี้อย่างได้ผล โดยที่มีปัญหาในการใช้น้อยที่สุด

3. ***"หมอหมู" เกษตรศาสตร์ วินโดวส์ 2000 เวอร์ชั่น 2.0***
ชุดโปรแกรมนี้เรียกว่าชุด แม่พันธุ์ (Sow pack) ซึ่งมีความสามารถในการบันทึกข้อมูลเทียบเท่าโปรแกรม "หมอหมู" บนดอสเวอร์ชั่น 1.8 สามารถบันทึกข้อมูลแม่พันธุ์ และออกรายงานการผลิตในส่วนของแม่พันธุ์ได้

4. ***"หมอหมู" เกษตรศาสตร์ วินโดวส์ 2000 เวอร์ชั่น 1.0***
ชุดโปรแกรมนี้เรียกว่าชุด สุกรขุน (Grow pack) ซึ่งมีความสามารถในการบันทึกข้อมูลของส่วนสุกรขุนและอนุบาล ทำให้ผู้ใช้สามารถทราบถึงการใช้อาหารของสุกรขุนและอนุบาล ทราบอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (Average Daily Gain, ADG) อัตราแลกเนื้อ (Feed Conversion Ratio, FCR) และค่าอาหารต่อน้ำหนักตัวเพิ่ม 1 กิโลกรัม (Feed Cost per kilogram of Gain, FCG)

ทั้งนี้ชุดโปรแกรมที่มีเวอร์ชั่นสูงกว่าจะมีความสามารถของชุดโปรแกรมที่มีเวอร์ชั่นต่ำกว่าอย่างครบถ้วน เช่น ชุดธุรกิจสุกรจะมีความสามารถของชุดฟาร์มสุกรอย่างครบถ้วนเพิ่มด้วยคุณสมบัติเฉพาะของชุดธุรกิจสุกรดังที่กล่าวถึง หรือชุดฟาร์มสุกรก็จะมีคุณสมบัติของชุดแม่พันธุ์และชุดสุกรขุนรวมอยู่ในตัวเดียวกัน